T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 237
KARAR NO : 2017 / 285
KARAR TR : 08.05.2017

ÖZET : Sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGIYERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. Sigorta A.Ş.
Vekili : Av. F. P.
Davalı : Beylikdüzü Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. C. B.A.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Davacı sigorta şirketince kasko sigorta poliçesi kapsamında teminat altına alınan 34 DEG 87 plaka sayılı aracın, 01.10.2012 Beylikdüzü, Büyükdere caddesi Doğa koleji istikametinde seyir halinde iken stabilize yol üzerinde bulunan rögar kapağına çarpması sonucu meydana gelen trafik kazasında oluşan hasara karşılık olarak ödenen 3.171,56 TL sigorta hasar bedelinin; olayda davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle rücuen tazminine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Büyükçekmece 3. Asliye Hukuk Mahkemesi: 06.03.2013 gün ve E:2013/130, K:2034/142 sayılı kararıyla; "Dava, TTK nın 1472 maddesi uyarınca sigorta şirketi tarafından sigortalısına halef olarak hasara neden olan üçüncü kişiden hasar bedelinin rücuen tazminine ilişkindir. Dava tarihinde yürürlükte bulunan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 4. maddesi uyarınca her iki tarafın da ticari işletmesi ile ilgili hususlardan doğan hukuk davaları ile tarafların tacir olup olmadıklarına bakılmaksızın Türk Ticaret Kanunun da düzenlenen hususlardan doğan davalar ticari dava sayılır. Dava konusu olan rücuen tazminat talebi de TTK da düzenlendiğinden dava ticari işlerden sayılır. 6102 sayılı TTK nın 26/06/2012 tarih ve 6335 sayılı kanunun 2. maddesi ile değişik 5. maddesi uyarınca aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın Asliye Ticaret Mahkemesi tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir. Asliye Ticaret Mahkemesi ile Asliye Hukuk Mahkemesi ve diğer hukuk mahkemeleri arasındaki ilişki görev ilişkisi olup, bu durumda göreve ilişkin usul hükümleri uygulanır. 6100 sayılı HMK nın 1. maddesi uyarınca göreve ilişkin kurallar kamu düzeninden olup yargılamanın her aşamasında resen gözetilmek gerektiğinden ve davaya bakma görevi Asliye Ticaret Mahkemesine ait olduğu" görüşüyle Görevsizlik kararı ile dosyanın görevli ve yetkili Bakırköy Nöbetçi Asliye Ticaret Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, karar davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 17.Hukuk Dairesi: 12.09.2013 gün ve E:2013/13241, K:2013/12034 sayılı ilamıyla; "Yargı yolu kavramı, bir hukuk sisteminde herhangi bir davanın o hukuk sistemine dâhil yargı kollarından hangisinde bakılacağını ifade eder. Uyuşmazlığın hangi yargı kolunda bakılacağı hususu, davanın genel koşullarından olup mahkemece re'sen dikkate alınması gereklidir. Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan belediye kamu hizmeti sırasında verdiği zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildir. Hizmet kusurundan dolayı açılan davaların idari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunun 2. maddesi hükmü uyarınca tam yargı davası olarak ikame edilmesi gerekmektedir. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece kendiliğinden dikkate alınması zorunludur. Esasen 2918 sayılı KTK. nun hukuki sorumluluğa ilişkin 85 ve onu izleyen maddelerinde araç işletenin sorumluluğu düzenlenmiş olup idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan sorumluluğu bu yasa kapsamı dışında tutulmuştur.

Somut olayda davacı vekili, kazanın yolun stabilize olması ve yolda münferit çukurlar bulunması sebebiyle sigortalı aracın rögar kapağına çarpması sonucu meydana geldiğini, davalı belediyenin yolun gerekli bakım ve onarımını yapmaması nedeniyle kusurlu olduğunu ileri sürerek davalının hizmet kusuruna dayanmıştır.

Bu durumda mahkemece, davaya bakma görevi idari yargıya ait olduğundan mahkemenin yargı yolu bakımından görevsizliğin ve dava dilekçesinin bu nedenle reddine karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu biçimde hüküm kurulması doğru görülmemiştir" gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir.

BÜYÜKÇEKMECE 3. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 25.03.2014 gün ve E:2014/22, K:2014/181 sayılı kararıyla; "Mahkememizin 06/03/2013 tarih ve 2013/130 esas, 2013/142 karar sayılı kararı ile mahkememizin görevsizliğine, dosyanın Bakırköy Asliye Ticaret Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş olup, bu kararın davacı tarafça temyizi üzerine Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin 12/09/2013 tarih ve 2013/13241 esas, 2013/12034 karar sayılı ilamı ile Yargı yolu kavramı, bir hukuk sisteminde herhangi bir davanın o hukuk sistemine dâhil yargı kollarından hangisinde bakılacağını ifade eder. Uyuşmazlığın hangi yargı kolunda bakılacağı hususu, davanın genel koşullarından olup mahkemece re'sen dikkate alınması gereklidir. Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan belediye kamu hizmeti sırasında verdiği zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildir. Hizmet kusurundan dolayı açılan davaların idari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2. maddesi hükmü uyarınca tam yargı davası olarak ikame edilmesi

gerekmektedir. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece kendiliğinden dikkate alınması zorunludur. Esasen 2918 sayılı K.TK. nun hukuki sorumluluğa ilişkin 85 ve onu izleyen maddelerinde araç işletenin sorumluluğu düzenlenmiş olup idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan sorumluluğu bu yasa kapsamı dışında tutulmuştur. Somut olayda davacı vekili, kazanın yolun stabilize olması ve yolda münferit çukurlar bulunması sebebiyle sigortalı aracın rögar kapağına çarpması sonucu meydana geldiğini, davalı belediyenin yolun gerekli bakım ve onarannı yapmaması nedeniyle kusurlu olduğunu ileri sürerek davalının hizmet kusuruna dayanmıştır. Bu durumda mahkemece, davaya bakma görevi idari yargıya ait olduğundan mahkemenin yargı yolu bakımından görevsizliğine ve dava dilekçesinin bu nedenle reddine karar verilmesi gerektiğinden bahisle mezkûr kararımız bozulmuştur. Mahkememizce usul ve yasaya uygun Yargıtay bozma ilamına uyularak yargılamaya devam olunmuştur. Buna göre İdari işlem ve eylemden doğan zarara ilişkin davanın 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uyarınca idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği" düşüncesiyle davanın görev nedeniyle (yargı yolu) HMK nın 114/1-b ve 115/2. Maddesi uyarınca usulden REDDİNE karar vermiş, temyiz edilmeyen karar 09/09/2014 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı taleple idari yargı yerine başvurmuştur.

İSTANBUL 2. İDARE MAHKEMESİ: 04.11.2015 gün ve E:2014/2027, K:2015/1998 sayılı kararı ile "… T.C Anayasası'nın 125. maddesinin son fikrası uyarınca, idare kendi eylem ve işlemlerinden dolayı doğan zararları ödemek zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 10/b-1 maddesinde "yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak, Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak, Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak," belediyelerin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Doktrinde idarenin hukuki Sorumluluğu, kamu hizmetlerinden doğan zararların karşılanıp giderilmesini amaçlayan hukuki bir kurum olarak tanımlanmaktadır.

İdarenin hukuki sorumluluğundan söz edebilmek için ise ortada bir zararın bulunması ve bunun idareye yüklenebilen bir işlem veya eylemden doğması, başka bir deyişle zararla, idari faaliyet arasında illiyet bağı bulunması gerekir. Daha açık bir anlatımla idari faaliyet zararın gerçek nedenini oluşturmalıdır.

Bu genel şartların dışında idarenin tazminat ödemekle yükümlü tutulabilmesi için idari faaliyetin hukuki yönüyle de tazmine yol açacak nitelikte olması gerekir. Kısaca, ilgililerin zarara uğramasına neden olan idari işlem veya eylem ya bir hizmet kusuru oluşturmalı ya da kusursuz sorumluluk, esasının uygulanmasına elverişli olmalıdır.

Nitekim kamu idareleri gözetim ve denetimleri altında bulunan faaliyetlerin yürütülmesi dolayısıyla oluşan zararları tazminle yükümlüdür. Kamu idareleri yapmakla yükümlü bulundukları kamu hizmetlerini gereği gibi ifa etmekle beraber bu hizmetin işleyişini sürekli olarak kontrol etmek ve hizmetin yürütülmesi sırasında gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. İdarenin bu yükümlülüğünü yerine getirmek suretiyle hizmetin kötü işlemesi, gereği gibi işlememesi ve bu yüzden bir zarar verilmiş olması, idareye meydana gelen zararları tazmin sorumluluğu yükler. Gerekli özeni ve dikkati göstermeyip tehlikeyi önleyici tedbir alma sorumluluğunu yerme getirmeyen idarelerin hizmet kusuru işleyeceği ve bu nedenle meydana gelen zararları tazminle yükümlü oldukları açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Davacı sigorta şirketi tarafından kasko poliçesi ile sigortalanan 34 DEG 87 plakalı aracın Beylikdüzü, Büyükdere caddesi Doğa koleji istikametinde seyir halinde iken stabilize yol üzerinde bulunan rögar kapağına çarpması sonucu 01.10.2012 tarihinde meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası nedeniyle Büyükçekmece 3.Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davanın (27.03.2014 tarih ve 2014/22 Esas, 2014/181 karar sayılı) görev yönünden reddi üzerine davalı idarenin hizmet kusuru sebebiyle oluştuğu iddia edilen 3.171,56- TL hasar bedelinin araç sahibine ödeme günü olan 01.10.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın çözümü amacıyla trafik kazasının oluşumunda tarafların kusurunun bulunup bulunmadığı ve var ise kusur oranlarının belirlenmesi için dava dosyası bilirkişiye tevdi edilmiş olup, Adli Tıp Kurumu Trafik İhtisas Dairesi tarafından düzenlenen 27.027.2015 raporda özetle; araç sürücüsünün yol yapım olan bir yerde gündüz vakti seyrini sürdürürken yoldan çıkıntı yapar vaziyette bulunan rögarın uzağından geçmeye özen göstermediği ve asli kusurlu olduğu, %60 oranında kusuru bulunduğu, yol yapım çalışması devam eden yolda sürücüleri uyarmak için gerekli levhaları koymayan sorumlu kurumun ise tali kusurlu olduğu ve %40 oranında kusurlu bulunduğu, görüşlerine yer verilmiştir.

Bilirkişi raporu Mahkememizce hükme esas alınabilecek nitelikte görülmüş olup, taraflara tebliğ edilen rapora karşı davacı tarafın yaptığı itirazlar yerinde görülmemiş, olayda araç sürücüsünün %60 oranında asli kusurlu olduğu, davalı idarenin ise %40 oranında tali kusurlu bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Hasar miktarı konusunda fatura bedellerinden hareket eden davacı tarafın talebine itibar edilmemiş, dosyada mübrez ekspertiz raporuna göre toplam hasar bedelinin 2.687,76-TL olduğu, davalı idarenin kusur oranına göre davacının talep edebileceği miktarın 1.075,10-TL olduğu, sebepsiz zenginleşmeye sebebiyet vermemek için davacı şirket tarafından araç malikinden tahsil edilen 1.008,53-TL primin bu rakamdan düşülmesi neticesinde davacının 66,57-TL tazminat hakkı bulunduğu" görüşüyle davanın kısmen kabulüne karar vermiş, karara karşı taraf vekillerince itiraz yoluna başvurulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü Kurulu: 09.02.2016 gün ve E:2015/1544, K:2016/566 sayılı kararıyla; "2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14.maddesinin 3/a fikrasında, dilekçelerin görev yönünden inceleneceği belirtildikten sonra 15/1-a maddesinde de, 3/a bendine göre adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine karar verileceği hükme bağlanmıştır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5. maddesinin 1. fikrasında da; İdare Mahkemelerinin, Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalar ile Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davaları ile tam yargı davalarını, tahkim yolu öngörülen

imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinin birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar ve kanunlarla verilen diğer işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Uyuşmazlıkla ilgili bir başka düzenleme olan 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı sigorta şirketi tarafından kasko poliçesi ile sigortalanan 34 DEG 87 plakalı aracın Beylikdüzü, Büyükdere caddesi Doğa koleji istikametinde seyir halinde iken stabilize yol üzerinde bulunan rögar kapağına çarpması sonucu 01.10.2012 tarihinde maddi hasar meydana geldiği ve meydana gelen hasarın davacı tarafından sigortalıya ödendiğinden bahisle, davacı şirket tarafından sigortalısına ödenen zararın, idarenin hizmet kusurundan kaynaklandığı öne sürülerek tazmini istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmakta olup, 2918 sayılı Kanunun gerek zararın oluştuğu, gerek davanın açıldığı ve kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan 110. maddesinde yer alan açık "görev kuralı" karşısında, trafik kazasından kaynaklanan bu sorumluluk davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Buna göre, davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, davanın esası incelenerek verilen itiraza konu kararda hukuki isabet bulunmamaktadır" gerekçesiyle kararı bozulmasına hükmetmiş, davalı Belediye vekili kararın düzeltilmesi talebinde bulunmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dokuzuncu İdari Dava Dairesi: 20.10.2016 gün ve E:2016/459, K:2016/334 sayılı kararıyla; "2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesinde yazılı nedenlerin varlığı halinde mümkün olup, bu maddede sayılan nedenlerden hiçbirine uymayan karar düzeltme isteminin reddine" karar vermiştir.

İSTANBUL 2. İDARE MAHKEMESİ 06.03.2017 gün ve E:2017/14 sayı ile "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19.maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli mercii belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. (Değişik fıkra: 21/01/1982 - 2592/6 md.;Değişik fıkra: 23/07/2008-5791 S.K./9.mad) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Davacı sigorta şirketi tarafından kasko poliçesi ile sigortalanan 34 DEG 87 plakalı aracın Beylikdüzü, Büyükdere caddesi Doğa koleji istikametinde seyir halinde iken stabilize yol üzerinde bulunan rögar kapağına çarpması sonucu 01.10.2012 tarihinde meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası nedeniyle Büyükçekmece 3.Asliye Hukuk Mehkemesinde açılan davanın (27.03.2014 tarih ve 2014/22 Esas, 2014/181 karar sayılı) görev yönünden reddi üzerine davalı idarenin hizmet kusuru sebebiyle oluştuğu iddia edilen 3.171,56- TL hasar bedelinin araç sahibine ödeme günü olan 01.10.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

2918 sayılı Kanunun gerek zararın oluştuğu, gerek davanın açıldığı yürürlükte bulunan 110. maddesinde yer alan açık "görev kuralı" karşısında, trafik kazasından kaynaklanan bu sorumluluk davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşılmaktadır" görüşüyle dava dosyasının, 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19.maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 08.05.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli yargı dosyasının ekindeki adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

I-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda meydana gelen kaza nedeniyle oluştuğu öne sürülen zararın kusuru oranında idareden rücuan tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu Kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, sigortalının aracıyla seyir halindeyken kaza yaptığı, bu kaza neticesinde oluştuğu öne sürülen zararın davacı şirket tarafından ödendiği, davacı vekilince idarenin kusuru oranında tazmini talebiyle bakılan bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, İstanbul 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Büyükçekmece 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27.03.2014 gün ve E:2014/22, K:2014/181 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 2.İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Büyükçekmece 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27.03.2014 gün ve E:2014/22, K:2014/181 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 8.5.2017 gününde Üye Süleyman Hilmi AYDIN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Ahmet Tevfik
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ERGİNBAY

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Birgül
ÖĞÜŞ	AYDIN	KURT

KARŞI OY

03.11.2015 tarih ve 29521 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 28.09.2015 gün ve E:2015/670, K:2015/671 sayılı kararında belirtmiş olduğum düşünce doğrultusunda sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum. 08.05.2017

Üye
Süleyman Hilmi AYDIN